

Hlupák je každý, kdo myslí jinak než my.
/ Gustav Flaubert 1876 /

číslo 28
jaro 1994

DOBRY DEN!

Čtvrtletník Čs.sdružení v Kitchenoru

Dr. Edvard Beneš - 110 LET

1884 - 1948

Hotel Beau - Rivage patřící k nejluxusnějším ve švýcarské Ženevě, se několikrát zapsal do našich dějin. V září 1898 z něj vyšla choť Františka Josefa, císařovna Alžběta vstříc anarchistovi, který jí probodl srdce pilníkem. V září 1915 se zde sešel po svém útěku z Rakouska mladičkový profesor sociologie dr. E. Beneš s T. G. Masarykem k poradě, jak organizovat hrstku zahraničních odbojářů proti monarchii. A za tři roky, 28. října 1918 se už s požehnáním Vídně v hotelu Beau - Rivage schází delegace zahra-

ničního odboje v čele s ministrem nového československého státu s poselstvem domácích činitelů, vedených dr. Kramářem. Proti důstojným starcům z Prahy byli ti zahraniční věkovým průměrem 32 let zelenáči. A přesto rozhovorům udávali tón a ráz. Přesněji: činil tak dr. Beneš, politik, který nesporně patří do pantheonu největších českých osobností, jemuž ani shakespearovsky tragicky laděné děje nemohou setřít lesk z jeho historických vavřínů.

Eduard Beneš/na Edvarda se překřtil později sám/ se narodil 28. května 1884 v Kožlanech na Rakovnicku. Kdysi proslulá astroložka Athene Rondellová vypočítala, že nad jeho kolébkou stálo „Slunce v Bližencích stabilisované v konjunkci se Saturnem“ a hvězdy Benešovi přiřkly roli „dějnotvorného kladného reka, byť konstelace Štíra jej odsuzovala do pozice „vlka-samotáře“. Tento „vlk-samotář“;

muž smělé iniciativy, jedna z osobností, které národ tak potřeboval a jichž měl tak málo, politik o němž T.G.Masaryk prohlásil, že „bez něho bychom republiku neměli“, je neodmyslitelnou součástí našich dějin a postavou, ke které se historikové budou stále více a více vracet. Jako každý význačný politik měl - a má dodnes - dr.Beneš řadu odpůrců. Vytýkají mu zejména jeho činy či naopak jeho pasivitu v osudných dnech Mnichova a Února. Ale jak napsal F.Peroutka, je nedůstojno vzdělaného člověka shrnout všechny složité příčiny politické, zeměpisné a mocenské, které vedly k pádu svobody v Československu a položit je k nohám jednoho člověka, jako jeho vinu. Navíc ani jeden z kritiků dosud nepřišel s alternativním řešením, které by očividně naší tragédii mohlo úspěšně čelit. Osobnost a skutky presidenta dr.E.Beneše dokazují, že náš problém nebyl v metodách, ale v pozici malého státu vedle velkého uchvatitele. Skutečnost, na které se dodnes příliš nezměnilo, zvláště po rozpadu Československa, jehož byl dr.Beneš spolutvůrcem velevýznamným. Ve své knize Úvahy o slovanství/Praha 1947/president píše: ...Budoucí Německo udělá všechno, aby došlo ke konfliktům, neboť jen z konfliktů mezi ostatními může ono těžit a znovu zase v nějaké nové formě svou moc obnovit/.../ A zase se bude opakovat týž proces: nejdříve nás rozdělí, pak poženou jednoho proti druhému a pak zničí jednoho po druhém...

Hrozivé myšlenky připomínající jugoslávskou skutečnost nutí k zamyšlení dnes, kdy stodesátých narozenin dr.Edvarda Beneše vzpomínáme.

Naše kronika

25.března 1994 se v St.Jacobské hale konala výroční schůze naší odbočky Čs.sdružení, na které jsme srdečně uvítali milé hosty z torontského Ústředí, paní Blanku Rohnovou a paní Katku Smihulovou. Schůze byla plodná na náměty a nápady a tak naši činnost obohatí proponované společné výlety do

torontské ZOO, do Royal Botanical Gardens, návštěvy divadelních představení Nového divadla, vodácká výprava po Grand Riveru a v neposlední řadě upokojíme i lvy salónů a tancechtivé páry, pro které /a nejenom pro ně/ uspořádáme v říjnu taneční rej. V diskuzi si členové odhlasovali snížení členských příspěvků z 20 dolarů na 15 dolarů za rok. Těm, co už zaplatili původní částku bude rozdíl vrácen, či převeden na příští rok. Tyto členy prosíme, aby kontaktovali předsedkyni či pokladníka. Delegátem na letošní Kongres který se koná ve Winnipegu, byl zvolen M. Jelinowicz.

Nový výbor odbočky, po resignacích H. Matysové, L. Baušové a R. Kussové, bude pracovat v tomto složení: M. Vejvodová - předsedkyně, Andrea Ševčíková - jednatelka, František Rouspokladník a členové V. Bubák, J. Staňková, K. Mikšovská, V. Rousová, K. Kubenková, A. Vok a J. Micková. Odstupujícím členkám výboru byl vyjádřen dík za jejich dosavadní práci.

Vyjímečný ráz členské schůzi dodala malá slavnost, na které výbor odbočky ocenil vzornou reprezentaci Káti Kubenkové jun., mistryně světa a členky kanadského olympijského družstva lyžařů, Evy Slejškové, sklářské výtvarnice, jejíž umělecké práce zdobí nejednu ontářijskou galerii a Lídy Dejmkové, architektky, jejíž návrhy došly řady nejvyšších ocenění.

Od paní Růženy Havlové z Toronta jsme dostali velice hezký příspěvek o českých Velikonocích. Bohužel, nám jeho uveřejnění časově nevyšlo. Velikonoce byly příliš brzy a naše výroba příliš pomalá. Uveřejníme příští jaro! Mockrát děkujeme paní Havlová!

Proud času nelze zastavit. 14. dubna naše řady opustil pan Jan Karger, rodák z Postřelmovu u Zábřeha na Moravě. U příležitosti vánočního setkání s našimi dlouholetými členy jsme obdivovali jeho svěžest i mladistvý vzhled. 91 roků by mu nikdo nehádal. Těšili jsme se z jeho přítomnosti mezi námi a netušili, že je mezi námi naposled... Čest jeho památce!

Když jsme se dočetli v novinách, že při lednové návštěvě Prahy si president Bill Clinton zahrál v Redutě na saxofon /dárek od V.Havla/ se známým souborem Spirituál kvintet, vůbec nás nenapadlo, že tuto skupinu, patřící v České republice k tomu nejlepšímu mezi vokálními soubory, uvidíme zanedlouho na vlastní oči! Spirituál kvintet, jehož začátky v šedesátých letech pamatuje i ta starší, posrpnová emigrace, vystoupí v St.Jacobs v sobotu 4.června! Vzpomínáte na nabitou Lucernu, kdy se souborem účinkoval americký folkový zpěvák Pete Seeger a celá Praha pak zpívala slavnou „Good night Irene“? Komičnost vystoupení tohoto levicového zpěváka, odpůrce snad všeho amerického, ve kterém ale obecnost viděla právě symbol USA, mistrně vylíčil Josef Škvorecký v románě „Inženýři lidských duší“. Nenechte si ujít tento koncert! Spirituál kvintet, i kdž tentokrát asi bez tandemu Clinton-Havel, stojí za to!

"Jen to mé keňu se na vlnách houpá" zpívali vodáci, milovníci vodní romantiky, tichých zálivů i bystrých peřejí... A že omamný šum proudící řeky nepatří už jenom vzpomínkám, voláme vás: **POJĚDTE S NÁMI NA VODU!** Pro začátek plánujeme odpolední vodáckou výpravu po Grand River od Connestogo do Breslau. Cena za půjčení jedné canoe s pádly i záchranými vestami činí 28 dolarů, členové sdružení mohou počítat se slevou. Toto první setkání je nenáročné, tedy vhodné i pro začátečníky vodáckého sportu a může být přípravou a lehkým tréninkem na příští, už celoweekendovou výpravu! Datum i další informace a podrobnosti vám sdělí A.Vok, telefon 578-1387 večer.

Cítíte pach rybiny a slyšíte jak voda měkkce naráží do lodi? Vidíte mihotavé stíny vodních přízraků? Chcete aby vám řeka poslala zkazky vašeho vlastního mládí ještě jednou, jako tenkrát, kdysi dávno?

POJĚDTE S NÁMI! AHOJ!

S tává se dobovou módou tvrdit, že nastal konec české kinematografie, že komerce zabije umění a tím i vkus diváka. I když nepodceňujeme tento názor, přesto si nemyslíme, že podobný pesimismus je na místě.

VIDEO EL CANADA v Londonu /tel.434-9939/ má už celou řadu nových snímků, které vás o tom přesvědčí. Čtyřhodinový film Hynka Bočana podle románu Evy Kantůrkové PŘÍTELKYNĚ Z DOMU SMUTKU je jedním z nich. Výborně udělaný film s hvězdným obsazením hereček I. Chýlková, J. Bohdalová a H. Růžičková spolu s námětem hodným pera Zoly či Dostojevského, stojí za to! Film byl uveden na festivalu v Cannes a Ivana Chýlková obdržela hlavní cenu za nejlepší ženskou roli!

A teď vezměte tužku do ruky, nejlépe červenou a do kalendáře si u soboty 11. června poznamenejte důležité slovo:

Pi Kň i K ☀

Tento den a noc St. Jacobs rozezní opět muzikou tradiční TRAMPSKÉ KAPELY z Toronta a váš oděv opět nasaje vůní táborového ohně i vzpomínkami věčného mládí! Před tím, od časných odpoledních hodin se vaše děti mohou zúčastnit plánovaných her a soutěží. Bude-li nám počasí méně příznivě nakloněno, nevadí. Zútulníme se uvnitř haly! Vzhledem k sokolskému sletu na Strahově se letos scházíme o týden dříve a věříme v davovou účast všech, kdož neztratili smysl pro humor, písničku a kamarádství!

11. června

21.dubna jsme měli možnost shlédnout výborný pořad ve kterém zpívali i vzpomínali stálá sólistka orchestru Karla Vlacha Yveta Simonová, populární komik, herec a tramp Jarda Štercl a skladatel a klavírista Milan Dvořák. Přední interpretka české populární hudby přijala s dojetím obraz naší členky, akademické malířky paní Věry Havlíkové, který jí bude vždy připomínat hřejivé chvíle mezi námi.

Manželé Jarka a Zdeněk Sekaninovi se koncem dubna rozloučili s Kitchenerem a odstěhovali se do Toronto. Touto cestou vyřizují svoje pozdravy všem členům i přátelům sdružení a vzkazují, že se mezi námi vždy dobře cítili. Podobně jako Martin Jelinowicz, který se do Toronto odstěhoval už loni na podzim i Sekaninovi chtějí i nadále zůstat členy naší odbočky. Hodně štěstí přátelé!

V

zhledem k velkému zájmu o náš Dobrý den, zvyšujeme náklad ze 300 na 350 výtisků. Tuto skutečnost si můžeme dovolit díky našim čtenářům. Dobrý den rozesíláme zdarma zájemcům, a občasník je tak zcela odkázan na čtenářích, jejich pochopení a podpoře. Do tohoto čísla svými dary přispěli: /uzávěrka 14.května/.

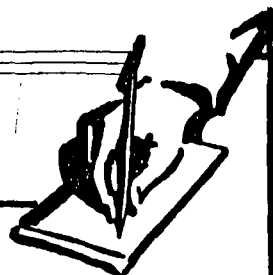
František Havlík	25.-	L. Straková	10.-
dr. Vladimír Gašpar	20.-	Blanka Rohnová/Toronto/	10.-
manž. Hanzlíkovi/Wat./	20.-	Lída Baušová	5.-
Katka Mikšovská	20.-	Marie Vejvodová	5.-
Ant. Zagola	20.-	J. Černá	5.-
Miloš Opatřil	15.-	Antonín Vok	5.-
M. Bačkovská	10.-	Andrea Ševčíková	5.-
manželé Sekaninovi	10.-	V. Hanousková	5.-

Všem dárcům a příznivcům děkujeme!

Znovu připomínáme, že stále sbíráme a strádáme účtenky od firmy Žehr's. Jsme vám proto vděčni, když po uložení vašich nákupů do lednic, komor, spíží a freezrů, pro vás nepotřebný útržek odevzdáte komukoliv z výboru Sdružení, či přímo paní Marii Hanzlíkové /884-3851/.Děkujeme za spolupráci!

NAPSALI NÁM...

Vážení priatelia,
keď som pred rokmi prišiel do Kitcheneru, okrem iného som bol milo prekvapený aktivitami Československého združenia v tomto meste, ale i napríklad množstvom kultúrno-politických časopisov vychádzajúcich v exile. A tak sme si s manželkou povedali, keďže peniaze nie sú a nebudú, aspoň tých časopisov by sme si mali dopriať dosýta. Odoberal som toho skutočne neúrekom, konzumoval dychtivo, i keď sem-tam príchuť bola zvláštna, predsa len po rokoch šedej zideologizovanej domácej československej tlače to bolo niečo iné. Boli i situácie keď som sa hotoval čo-to i sám napísať, verejne sa ozvať, pridať aj tú moju trochu do mlyna. Zvyčajne to skončilo pri dobrých úmysloch a sebakriticky musím priznať, prevážne vinou mojej lenivosti. Ale nielen preto. Spozoroval som, že i tu v exile je dosť borcov a preborníkov žurnalistických exhibícií, alebo exhibicionistov svojich utajených geniálnych schopností a tak čože by som sa mal tísnuť medzi vševediacich. A tak „léta šla“ a ja som s hrôzou zistil ako i v demokratickom svete môže byť tlač manipulovaná, poplatná istým ideologickým schémam a zámerom, ba úpadkovo postrádajúca elementárne pravidlá etické, ako zneužitie slovo môže dezinformovať, zavádzať i urážať ľudskú dôstojnosť. A ako „ta léta šla“ zistil som, že z toho množstva exilovej tlače už neodoberám nič a vôbec mi to nechýba, pravda až na jednu malú, ale velevravnú výnimku - Váš kitchenerský Dobrý den. A tak sa chcem aspoň touto cestou poďakovať za jeho zasielanie a popriať Vám

výdrž do budúcnosti a hlavne aby si časopis zachoval tú svoju pre mňa tak priťažlivú formu ľudskej slušnosti, akejsi nevtieravej pokory rešpektujúcej intelekt čitateľa, ale i prostej odvahy vyriechnúť slová o veciach tabuizovaných.

Nie, naozaj si nemyslím, že exilová tlač bola a je iba mizerná, že neplnila a neplní i pozitívne poslanie medzi našimi ľuďmi a už vonkoncom nepochybujem, že má a bude mať svojich čitateľov a zastáncov a ja to jednoducho plne rešpektujem, jednako však nech mi je dovolené vysloviť moju vlastnú skúsenosť a názor.

S pozdravom : Vladimír Gašpar

Někdo to rád chladné...

Dr. Jiří Bubeník/Guelph/

Pokračování z minulého čísla.

Koncem října jsme slavili ve Fairbanksu Oktoberfest, který byl přes weekend pořádán „nejsevernějším německým klubem na světě“. Přišlo více jak osm set lidí a o dobrou náladu se postarala bavorská dechovka spolu s tanečním orchestrem z Anchorage. Po dlouhé době jsem si opět pochutnal na našem tmavém žitném chlebě, pořádné uzenině a kyselém zelí a zatancoval polku a valčík.

Podobně jako v Ontáriu i na Aljašce majitelé domků větší před Vánocemi barevné žárovky nejen kolem oken a balkónů, ale také na desítky stromů kolem silnic. Elektrický proud je zde velice laciný, protože je vyráběný lokálně. Elektrárna je vytápěna uhlím, těženým asi 200 km na jih, v okolí národního parku Mount Mc Kinley. Nepočítáme-li topení, spotřeba proudu pro naši čtyřčlennou rodinu, byla během nejkratších dnů v roce kolem 60 centů za den. Elektrický proud je subvencovaný, protože bez světla se zde v zimě neobejdete. My jsme koupili asi dvanáct lamp a většina z nich svítila podstatnou část dne. Silné světlo zabraňu-

je sezónální depresi, která je vyvolána nedostatkem světla a je jedním z hlavních psychických problémů severu.

Druhým problémem je tak zvaná „cabin fever“, způsobená dlouhou izolací v chatách, často zasněžených po několik týdnů. Přitom je až k neuvěření kolik lidí na Aljašce dává přednost žít v osamocené chatě, často desítky kilometrů od nejbližších sousedů a kde jediným spojením se světem

je krátkovlnné rádio.

Koncem ledna a začátkem února přišly tuhé mrazy. Teploměr neukázal přes den více jak -30 stupňů a v noci teplota klesala až na -45 stupňů Celsia. Nejstudenější noc jsme zažili 2. února, kdy na letišti ve Fairbanksu naměřili -58 F, což je přesně -50 stupňů C. Takové nízké teploty způsobují tvoření husté ledové mlhy /ice fog/, která je částečně způsobována výfukovými plyny aut. Než se motor pořádně zahřeje je spalování nedostatečné a tak kvalita vzduchu byla ve Fairbanksu často špatná a ranní viditelnost nepřekročila dvacet metrů. Motoristé, kteří parkovali venku, měli většinou zapnuté elektrické topení motoru /block heater/ celou noc. Jinak by motor asi nenastartovali. Většina placených parkovišť má v zimě k dispozici elektrické zástrčky, které jsou v provozu 24 hodin denně. I přes tyto velmi nízké teploty se život ve Fairbanksu nezastavil. Ve školách se vyučovalo, obchody byly otevřeny a náš kokeršpaniel, „Scruffy“ trval na nejméně čtyřech procházkách denně. Vůbec mu tuhá zima nevadila a i my, lidé, jsme si obdivuhodně zvykli na studené počasí.

Ve druhé polovině února se podstatně oteplilo. Denní teploty stouply na nějakých -5 stupňů C a sluníčko svítilo od rána až do večera, tedy už nějakých sedm hodin. Bylo to ideální počasí na běžky a tak stovky sportovců připínaly lyže přes polední přestávku a vydávaly se do lesů. Hned u univerzity začínaly dobře udržované lesní stezky, které se vinuly více jak padesát kilometrů po kopcích, kolem města. Pokud nám čas dovoloval, také my jsme se pravidelně vydávali na hodinovou túru, tak trochu udržet tělesnou kondici. Mým nejkrásnějším zážitkem z té doby asi bylo setkání se dvěma mladými losími býky, se kterými jsem se skoro srazil na okraji malého jezírka. Díky hlubokému sně-

hu, do kterého zapadli až po břicha se nemohli rychle pohnout a tak na mě ti aljašští obři nějakou dobu zírali ze vzdálenosti jen několika metrů. Moc jsem litoval, že jsem si nevzal fotoaparát! To by byl snímek!

Překrásné jarní počasí trvalo až do konce dubna. Více než měsíc, bylo každý den slunečno, s denními teplotami nad nulou a nočními jen mírně pod bod mrazu. Podobně jako v Kanadě, také na Aljašce je jaro neuvěřitelně krátké. Mnohé květinky se připravují na toto období již pod sněhem a pak kvetou mezi zbytky sněhu a ledu.

S rapidně se prodlužujícími dny vše roste přímo před očima a tak stromy, které byly včera ráno úplně holé, jsou dnes večer obaleny listím. Příroda se probudila a my začali pomalu balit. Zatím tedy ještě ne domů, ale na pár několikadenních výletů po Aljašce. Už dávno jsme plánovali cestu na jih do okolí Anchorage a dále na poloostrov Seward.

Odměnou za přežitou zimu na Aljašce se na nás příroda usmála a na našich výpravách nám přálo překrásné počasí, jaké vidíte v propagačních materiálech Princess Tour, kde se vás snaží vylákat k cestě na sever. Sluníčko svítilo od rána do večera, v pozadí se vypínaly zasněžené hory/mnohé 4-5 tisíc metrů vysoké/ a tmavomodré moře v úzce sevřených fjordech leželo přímo před námi. Bohužel takové počasí je spíše výjimkou, než pravidlem. Snad méně než třetina dnů je hezká. Počasím se Anchorage spíše podobá Vancouveru, často tam prší a je hustá mlha.

Snad největším zážitkem našich cest byla projížďka lodí po Portage Lake. Toto jezero vzniklo táním a odstupem skoro desetakilometrového ledovce, které začalo kolem roku 1914. Dnes je jezero skoro dva kilometry dlouhé a v poslední době roste více jak 200 metrů za rok. Lodí se dostanete skoro až k okraji bleděmodrého ledovce, jehož bortící se kry padají s hrůzostrašným rachotem do vody. Na druhé straně jezera jsou obrovské vodopády, některé až několik set metrů dlouhé, kterými se tající voda vrací z horského masivu do údolí. V okolí několika kilometrů bylo pár dalších ledovců, jeden mohutnější než druhý. Byl to pocit, když jsme si ulomili kus ledovce a ochutnali vodu, která zůstala zmrzlá nějakých deset tisíc let!

Dokončení příště.

★ MORNING STAR

Restaurant

Milada Hanzlová

89 Ontario St.
Kitchener, Ont.

Bus: 576-5998
Home: 894-9217

Otevřeno:
Pondělí - Sobota
8:00 - 18:00

CARLSBAD CATERING

- sandwiches
- party trays
- salads
- cakes
- desserts

Jan & Zuzana
Havelka
Tel. 836-4987

Guelph

☆☆☆☆ NOVÝ pořádek ☆☆☆☆

Martin Jelinowicz /pokračování z minulého čísla/

g/ Degenerační tendence.

Pohled v supermarketu na nejčtenější časopis na kontinentě 'National Inquirer' nám ukazuje, čemu věří miliony amerických čtenářů:
'Žena porodila šimpanze.' 'Ježíš se objevil v hotelu Hilton.' 'Martané přistáli v Pennsylvanii.'
Mylně se domnívají někteří, že je to bráno jako žert. Studie černošské angličtiny z gheta ukazují, že je-

jí uživatelé ztrácejí schopnost rozlišovat minulý přítomný a budoucí čas. Řeč bez času existuje jen u nejprimitivnějších indiánských kmenů, např. Hopi.

Není to výčet úplný, ale postačující. Obě velmoci byly nuceny vyrovnat se s novou rovnováhou sil ve světě. Je pravda, že Sovětská strana měla mnohem slabší pozice při jednání, nicméně však nebyla poražena. A jednoho dne může opět po stalinsku vycenit zuby.

Případ osvědčených západních rad.

Zopakujme si vývoj v zemích Třetího světa, které měly až do pozdních padesátých let tradiční hospodářský systém zaměřený na vlastní spotřebu s minimálním dovozem a vývozem.

Někdy počátkem 60. let doporučili západní experti zemím Třetího světa hospodářskou politiku zaměřenou na export. /export-oriented industrialization/. Rockefeller Foundation a Ford Foundation zahájily mohutnou kampaň za zrušení tradičních zemědělských metod a za zavedení monokulturního pěstování obilnin typu 'HYV' /High-Yield Varieties/, které neměly být určeny pro domácí spotřebu, ale na vývoz do západních zemí. Za takto získané valuty se slibovala těmto zemím vytoužená industrializace. Brzy se ukázalo, že tyto obilniny potřebovaly obrovské množství pesticidů, herbicidů a umělých hnojiv, dodávaných firmami jako např. Imperial Chemical Industries, Ciba-Geigy, Monsanto, Hoechst Bayer and Dow Chemical. V Indonésii bylo v roce 1967 zavedeno pěstování rýže typu 'HYV'. Ke sklizni tohoto typu však bylo zapotřebí nových technologií dodávaných firmou Massey-Ferguson. Velcí držitelé půdy rychle přijali tyto metody, následkem čehož miliony zemědělců přišly o obživu, byly nuceny opustit vesnice a začaly se usazovat na periferiích velkých měst. Země se dostaly do naprosté závislosti. Jednak byly nuceny přijmout nabízené ceny za své zboží, ale byly nuceny nakupovat chemikálie, zemědělské stroje a ostatní potraviny, které vytlačila monokultura za ceny, které jim byly vyměřeny. To byla podstata tzv. Zelené revoluce /Green Revolution/ 60. let.

Na okrajích měst se začaly tvořit příšerné brlohy bez základní hygieny. Situace začala nabývat hrozivých rozměrů. Za této situace nabídly vedoucí finanční insti-

tuce jako World Bank, International Monetary Fund, Asian Development Bank, U.S. Agency for International Development a United Nations Industrial Development Organization vyděšeným vládám Třetího světa řešení. Přišli s návrhy jak přilákat velké cizí investory vytvořením příznivého klimatu. Prvním krokem mělo být budování nezbytných komunikací, tj. silnic, letišť, telefonní sítě, benzinových stanic, atd. pomocí půjček. Zde má svůj původ zadluženost zemí Třetího světa. Dalším krokem mělo být vytváření tzv. zvláštních zón, existujících pod různými názvy jako např.: Export Processing Zones /EPZ/ nebo Free Trade Zones /FTZ/. V těchto zónách se neměly vyrábět předměty pro domácí spotřebu, ale opět na vývoz. V polovině 80. let existovalo ve světě asi 120 takových zón, převážně v zemích Třetího světa, ale i v Maďarsku, Jugoslávii a Rumunsku. Tyto zóny jsou skutečným rájem investorů. Průměrné mzdy v těchto zónách jsou neuvěřitelně nízké. Podle dostupných statistik z roku 1982-83 průměrné měsíční mzdy v US \$ vypadaly následovně: Sri Lanka 35, Indonésie 40, Indie 55, Čína 57, Thailand 64, Malaysia 100, Filipiny 100, Taiwan 100, Jižní Korea 130, Singapur 165, Hong Kong 240. Veškerá zdravotní nebo bezpečnostní opatření jsou v těchto provozech minimální nebo neexistující. V pracovním parku Metro Manila na Filipínách zaměřeném na elektroniku se pracuje 48-112 hodin týdně. Počítá se, že průměrná pracovnice vydrží asi čtyři roky. Pak se její užitečnost vyčerpá a může se přidat k zástupu asi 100 000 prostitutek, které přespávají přímo v parcích hlavního města. V Malaysii jsou zaměstnanci ubytováni po 6-10 v místnosti o rozměrech 10x12 stop. / 3. x 3.65 m /. Veškeré vybavení tvoří polička a skládací polní lůžko. V některých třísměnných provozech existuje systém jednoho lůžka pro tři zaměstnance. Zatímco jeden spí, druhý pracuje a třetí má volno. Za takové ubytování se strhává US\$ 12 za měsíc. Někdy vedení dodává i drogy na povzbuzení, popř. amfetaminové injekce. Jako náhradu za slušné podmínky a ztrátu vlastní kultury, poskytuje vedení nejproduktivnějším zaměstnancům volné zájezdy do Kalifornie, pořádá soutěže krásy a kurzy na kosmetickou péči a rozvádí rockovou hudbu závodním rozhlasem do dílen.

Protože masové sdělovací prostředky jsou kontrolovány silami, které z tohoto stavu těží, pronikají informace o FTZ a EPZ velmi zřídka na veřejnost, i když existují výjimky. Např. zpráva v The Toronto Star z 31. ledna 94, strana A18 'Development is a new dirty word.'

Množství detailů lze získat z publikace 'Sultans of Sleaze' od Joyce Nelson, vydavatel 'Between the Lines'.

Po více než 20 letech budování podle osvědčených západních rad, ocitly se desítky miliónů v situaci úplné bezmocnosti, vykořeněnosti a chudoby. Jediným vítězem jsou velké mezinárodní společnosti, vedoucí finanční instituce a vládnoucí elita v zemích Třetího světa. Že se události vyvíjejí tímto směrem i ve východní Evropě, ukazuje současný maďarský film 'Dear Emma, Sweet Böbő'.

Z nové rovnováhy sil vyrostl tzv. 'New World Order.' Jeho praktickým důsledkem byla Sametová revoluce, rozpad Československa a Jugoslávie. Nepodceňujeme práci Charty, bývalých vězňů a celé řady statečných lidí, ale bohužel jejich síly by nestačily ke svržení komunistického pořádku. Není to spravedlivé, zasloužili by si mnozí lepší osud. Zvítězila vojenská a ekonomická síla, nikoliv dobré umysly...

K pojmu 'normální tržní ekonomie', který se tak často vyskytuje v řeči protagonistů Nového pořádku. Je pravda, že státy západního světa zažily nebyvale dlouhou konjunkturu trvající od 50. do 80. let s několika přestávkami a opět krátkou konjunkturu mezi lety 1986-88, což byla spíše jenom spekulativní vlna. Řekněme všeho všudy 25 tučných let. Je to jistě nemalý úspěch, ale nelze z něj dělat jednoznačné závěry na podporu neo-konzervativní agendy a ničím neo-mezeného trhu /laissez-faire/. Západ přece takový systém po Druhé světové válce už neměl! Dnešní neo-konzervativci snaží se prosadit názor, že stačí privatizovat, mít volně směnitelnou měnu a nízkou inflaci a časem se vše napraví. Zkušenosti posledních padesáti let to však vyvracejí. Cožpak se už zapomělo na krizi z 30. let? Tehdy byla všechna kritéria splněna a přesto patří tato doba k nejtemnějším stránkám kapitalismu volného trhu. Cožpak nikdo nečetl povídky

Karla Čapka z této doby ? Proč vůbec docházelo v normálních tržních ekonomích k revolucím ? Byli snad umělci jako J. Seifert, Vl. Vančura nebo J. Wolker na hlavu padlí hlupáčci. ? S odstupem doby vidíme jejich omyly. Ale oni dovedli také myslet a pozorovat, a proto bychom neměli úplně zavrhnout jejich zkušenost . Ještě nebylo řečeno poslední slovo. Historie se nepočíná 1. lednem 1993 ! Co je 'normální tržní ekonomie' ? Welfare state a nebo laissez-faire ? Je docela možné, že síly světového průmyslu a financí mají s Českou republikou lepší umysly nežli se zeměmi Třetího světa.

České země a NATO.

V souvislosti s žádostí o přijetí do NATa objevily se v domácím i exilovém tisku výstřední, ba i komická tvrzení. Dočítáme se, že NATO není proti nikomu namířeno ! Lze to brát vážně ? Samozřejmě, že NATO je proti někomu namířeno. Ten někdo je Rusko. Vojenské aliance přece nejsou dobročinné spolky. Svým vstupem do NATa postavila by se Česká republika proti Rusku. Hledá-li Česká republika ve vstupu do NATa ochranu před cizím nebezpečím, dočká se nejspíše zklamání. Už se asi zapomnělo na Mnichovskou dohodu. Jestliže nebyly české vládnoucí kruhy ochotny udělat nic pro záchranu svého vlastního státu, ba dokonce jej s nadšením bouraly, /viz. prohlášení Macka, místopředsedy ODS/ proč by se někdo cizí měl angažovat pro Českou republiku ? Pravděpodobně se české vládnoucí kruhy domnívají, že by vstup do NATa přispěl ke konsolidaci a zvýšení prestiže stávajícího režimu. Ale k tomu je NATO nepotřebuje. Není náhodou, že takřka všechny státy NATa vedly kdysi imperiální války.

Co lze říci závěrem ?

Zdá se, že mnozí vidí v Novém pořádku to, co by si přáli vidět. Ignorují fakta, která jsou v rozporu s představami. Příliš se dá na slavnostní vystoupení, přejmenování ulic a jiné vnější projevy. Mnozí čekají kolikrát se zanádá na komunisty, jiní počítají svá oblíbená slovíčka. Kdo řekne Masaryk šestkrát je dvakrát tak dobrý jako ten, kdo řekl Masaryk jenom

třikrát. Ale takové uvažování nikam nevede. Náš tisk, sdá se, rozlišuje jen dvě polohy. Buď něco velebí a nebo na to nadává. Nic mezi tím nezná. Provozuje se jakýsi komunismus na ruby.

Komunisté všechno znárodnovali - tedy musíme všechno privatizovat !

Komunisté tvrdili, že všechno americké je špatné a všechno ruské dobré - tedy všechno americké je dobré a všechno ruské je špatné !

Komunisté říkali, že patříme k Východu - tedy patříme k Západu !

Máme dojem, že jsme se ocitli ve světě opilců vrávorajících ode zdi ke zdi. Až vystrízlivíme, bude už asi pozdě.

KONEC

POSLEDNÍ ZPRÁVA PŘED UZÁVĚRKOU:

I pro příští rok si naše organizace ponechává svůj název - Československé sdružení v Kanadě. Rozdílem pouhých dvou hlasů o tom rozhodli účastníci kongresu, který se konal ve dnech 14.-15.května ve Winnipegu.

Do letního čísla chystáme:

Marie Vějvodová: Reportáž z XII.Všesokolského sletu v Praze

Rostislav Hedvíček: O emigrantech a jiných věcech

Dr.Jiří Bubeník: Někdo to rád chladné - dokončení reportáže z dalekého Severu.

**PIŠTE
NÁM!**

Vladimir Bubak
22 Murray Hill Ct.
Kitchener, Ontario
Canada N2E 1N9

